

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ROSYJSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJR-P1**

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	P
	1.2.		P
	1.3.		P
	1.4.		F
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	2.3.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	2.4.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.4.		A
	3.5.		A
	3.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A
	4.2.		D
	4.3.		B
	4.4.		E

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	5.2.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.3.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
	6.2.		D
	6.3.		C
	6.4.		D
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
	7.2.		D
	7.3.		A

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	8.2.		B
	8.3.		A
	8.4.		B
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		C
	9.5.		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Zacząłeś/zaczęłaś pracować jako wolontariusz w schronisku dla psów. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pracować właśnie w tym schronisku
- przedstaw, co należy do Twoich obowiązków
- opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska
- napisz, co sądzą na temat Twojej pracy koledzy.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1. *Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.*
- 5.6. *Zdający przedstawia opinie innych osób.*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje?, itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pracować właśnie w tym schronisku**
Я выбрал этот приют, потому что он находится недалеко от школы. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
 - *Я выбрал этот приют, потому что в нём много бездомных собак.* (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwiniął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
 - *В этом приюте много собак, мало работников, и я хочу им помочь.*
 - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
 - *В этом приюте много собак разных пород, которые живут в плохих условиях, поэтому я его выбрал.*
 - *Я выбрала этот приют, потому что мне посоветовала его подруга, которая там работает уже два года.*
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *гулять с собаками*; *кормить животных*; *грустные глаза* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
 - **przedstaw, co należy do Twoich obowiązków**
Я кормлю собак и даю им есть.

- **napisz, co sądzą na temat Twojej pracy koledzy**

Мои друзья говорят, что я правильно и ошибочно поступил.

8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.

- **opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska**

Альма – это взрослая, пушистая и очень умная собака.

9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.

- **opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska**

Собака Сара очень худая. – (1 element)

11. Realizację poszczególnych podpunktów z polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.

- **przedstaw, co należy do Twoich obowiązków**

- **opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska**

Я гуляю с маленькой дворняжкой.

13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. realizując podpunkt o swoim ulubionym podopiecznym ze schroniska zdający pisze: *Большой, пушистый, белый.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.

- **przedstaw, co należy do Twoich obowiązków**

Мне должен давать карму. (podpunkt nieujęty w pracy; komunikacja zaburzona)

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Я не знаю, что я делаю в приюте.*

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pracować właśnie w tym schronisku**

Я там работаю, потому что всегда мажыл опековаться собаками. („nie odniósł się”).

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska**

Мне нравится собака с маленькими ушами. („odniósł się”).

Zadanie 10.

Zaczęłeś/zaczęłaś pracować jako wolontariusz w schronisku dla psów. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pracować właśnie w tym schronisku
- przedstaw, co należy do Twoich obowiązków
- opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska
- napisz, co sądzą na temat Twojej pracy koledzy.

Привет, Саша!

Ты знаешь, я начал(-а) работать в приюте для собак «Дай лапу!».

• wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pracować właśnie w tym schronisku		
7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje powód podjęcia pracy właśnie w tym schronisku, np. • okoliczności poprzedzające podjęcie decyzji o pracy w tym schronisku, np. <i>Я прочитал в газете / увидел в рекламе / случайно узнал, что этому приюту нужна помощь.</i> LUB • preferencje piszącego, które wpłynęły na wybór właśnie tego schroniska lub schroniska w ogóle, np. <i>Я давно мечтал здесь работать. / Я здесь работаю, потому что люблю животных.</i> LUB • cechę, która dla piszącego może być zaletą / kryterium podjęcia pracy właśnie w tym schronisku, np. <i>Я здесь работаю, потому что приют находится недалеко от моего дома/ в этом приюте помогают мои друзья.</i> LUB • cel, którym kierował się piszący, podejmując pracę w tym schronisku lub w schronisku w ogóle, np. <i>Я выбрал этот приют, потому что хочу заботиться о бездомных животных.</i> Wymagany jest spójnik „bo”, „ponieważ” (<i>потому что, так как</i>), gdy z kontekstu nie wynika powód podjęcia pracy w tym schronisku, np. <i>Я здесь работаю, потому что приют мне нравится.</i> Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyjaśnił powodu podjęcia pracy właśnie w tym schronisku.		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Это трудная работа. Я прихожу сюда уже месяц.	Я пошёл в этот приют, потому что я люблю собак. Выбрать этот приют мне посоветовала старшая сестра.	Мой сосед меня попросил, им не хватает молодых работников. В этом приюте нет людей, которые могли бы гулять с собаками, и я решил им помочь.

• przedstaw, co należy do Twoich obowiązków		
7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do obowiązków związanych z pracą wolontariusza w schronisku dla psów, np. - informuje o czynnościach, które wykonuje w schronisku, np. <i>В приюте я выношу мусор, кормлю собак.</i> LUB - informuje o czynnościach, które wykonuje poza schroniskiem, ale bezpośrednio związanych z podopiecznymi schroniska, np. <i>Два раза в неделю я выгуливаю собак в парке.</i> LUB - określa rodzaj wykonywanej pracy, np. <i>Я работаю физически.</i> LUB - podaje miejsce pracy, np. <i>Я работаю в бюро приюта.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Я работаю с подругой. Мне очень нравятся мои обязанности в приюте.	Я приношу собакам корм. Я играю с собаками и кормлю их.	Мы строим новые клетки и заботимся обо всех питомцах. Я занимаюсь уборкой помещений и вывожу собак на прогулку в лес.

• opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska		
5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska, np. - opisuje jego wygląd, np. <i>Макс – это большая белая собака.</i> LUB - przedstawia cechy charakteru, np. <i>Это весёлый и очень умный щенок.</i> LUB - informuje o jego pochodzeniu/rasie/wieku/skłonnościach/nawykach, np. <i>Бим любит, когда я чешу его за ухом.</i> - podaje informacje, która pozwala zidentyfikować psa, np. <i>Мне нравится собака, которая находится в чёрной клетке.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Я люблю одну собаку. У меня любимая собака.	Мне нравится чёрная собака. Лара – это пудель с характером.	Собака весёлая, всегда лает и прыгает. Мне нравится дворняжка с длинными ушами и коротким хвостом.

- napisz, co sądzą na temat Twojej pracy koledzy

5.6. Zdający przedstawia opinie innych osób.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do opinii kolegów na temat swojej pracy, np.

- informuje o pozytywnym lub negatywnym stosunku kolegów/kolegi/koleżanki do swojej pracy wolontariusza w schronisku, np. *Мои друзья считают, что работать в приюте бесплатно – это благородное дело. / Моей подруге не нравится, что я много времени провожу в приюте.*
- wymienia czynność, która wskazuje na stosunek kolegów do podjętej przez zdającego pracy, np. *Друзья подарили мне метлу и лопату.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do opinii kolegów na temat swojej pracy w schronisku dla psów.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
У меня много друзей.	Другу нравится то, что я делаю в приюте.	Мои одноклассники тоже хотят прийти в приют, потому что они считают мою работу нужной.
Мне нравится работа в приюте для собак. Она очень полезная.	Друзья говорят, что работа в приюте полезна.	Друзья меня поддерживают и всё время интересуются моей работой.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np. Ты знаешь, я начал(-а) работать в приюте для собак «Дай лапу!». У него много новостей.
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane, np. Я чищу клетки. Например, кормлю собак.
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny), np. Я буду в приюте и купила корм.
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst, np. Я делаю в приюте каждый день.
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania: Я прихожу в приют рано утром, потому что не люблю рано вставать. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub

większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

• opisz swojego ulubionego podopiecznego ze schroniska

Я люблю большую белую собаку Нору.

Мне нравится большая белая собака по кличке Нора. – zawiera „precyzyjne sformułowania”.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *серуал „М jak miłość”*, *книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), 1789 (1 słowo), 10.01.2015 (1 słowo), *10 января 2015* (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo, *XX век* = 2 słowa.
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты.* – 4 słowa.